

Głos i szum

Dźwięk i ruch

A gdy prorokowałem, rozległ się głos, a oto powstał szum; i zbliżyły się kości, jedna kość do drugiej – Ez. 37:7.

Aż do XIX wieku liczba ludności żydowskiej w Palestynie była niewielka. Zdarzało się, że kilkudziesięciu Żydom w diasporze pozwalano na emigrację do Ziemi Obiecanej, ale prześladowania, dżuma i głód sprawiały, że populacja żydowska nie przekraczała rzędu kilku tysięcy (w szczytowym momencie, tj. w 1741 r., mogło ich być dziesięć tysięcy). W połowie XIX wieku brytyjski filantrop Sir Moses Montefiore często odwiedzał i pomagał tamtejszej społeczności żydowskiej, która liczyła około 6400 osób (2450 Żydów sefardyjskich i orientalnych, 493 aszkenazyjskich w Jerozolimie) (David Ben-Gurion, „The Jews in their Land”, revised edition, New York, Doubleday, 1974).

Kilka wydarzeń wpłynęło potem na okoliczności powstawania nowych gmin żydowskich w Palestynie. Na przełomie czerwca i lipca 1878 r. w Berlinie odbył się Kongres Narodów w celu rozwiązania problemu wojny rosyjsko-tureckiej, podczas którego Osmanowie uzgodnili ze swoim sojusznikiem, brytyjskim premierem Benjaminem Disraeli, że pozwolą każdemu (w tym Żydom) na zakup i posiadanie ziemi w Palestynie. (Ojciec Benjamin, Izaak Disraeli, w 1813 r. pokłócił się ze swoją synagogą i w 1817 r. ochrzcił swoje dzieci w Kościele anglikańskim! Chrzest Benjamin oznaczał ostatecznie, że nie mógł być wykluczony z Parlamentu. Disraeli był premierem przez kilka miesięcy w 1868 r., a następnie w latach 1874-1880.)

Lucyfer wie, równie dobrze lub lepiej niż my, że powrót Izraela jest zwiastunem jego związania i ustanowienia tysiącletniego Królestwa Chrystusa (np. Dan. 12:1-3). Tak więc, gdy Żydzi zaczęli powracać, Lucyfer był zdesperowany, aby powstrzymać ten proces. Imperium Osmańskie (silnie muzułmańskie) zostało użyte do powstrzymania tego powrotu, aż do momentu, gdy jego opór został złamany wskutek buntów i bankructwa. Pogromy w Europie Wschodniej zostały użyte, by ograniczyć możliwość działania Żydów (choć pośrednio wzmacniały żydowskie pragnienie powrotu do ojczyzny). Podobnie, narody Chrześcijaństwa Zachodniego od czasu do czasu przeprowadzały kampanie nienawiści wobec Żydów i przemocy wobec nich, jak np. sprawa Dreyfusa we Francji, a ostatecznie Holokaust w Niemczech. Obecnie narody lewicowo-ateistyczne zajmują

czołową pozycję pod względem kampanii nienawiści wobec Żydów i Izraela. Kraje muzułmańskie otwarcie chcą zniszczyć Izrael i wszystkich Żydów na świecie.

Jedyni sprzymierzeńcy Izraela to wielu Żydów pozostających nadal w diasporze (w rozproszeniu), a także niektórzy chrześcijanie, głównie z Zachodu. Dlatego też Lucyfer jest obecnie zdecydowany zniszczyć Izrael (na co Bóg Jahwe nie pozwoli, według Am. 9:14-15) i pokonać Zachód. Przeanalizujemy, jak rozpoczął się powrót Żydów:

Głos

Słowo „hałas”, które w angielskim tłumaczeniu KJV zostało użyte w Ezech. 37:7, może być lepiej przetłumaczone jako „głos” lub „dźwięk”. Lepszym tłumaczeniem od słowa „drzenie”, użytego w tym samym wersecie tego samego przekładu, wydają się sformułowania „dźwięk grzechotania” lub „trzęsienie ziemi”.

Prawdopodobnie najwcześniejszy „głos” mógł pochodzić od Josepha Wolffa i pozostałych brytyjskich adwentystów z lat dwudziestych XIX wieku. Nauczali oni na całym świecie „doktryny o zbliżającym się powrocie Chrystusa, wiary w przywrócenie Palestyny i masowe nawrócenie Żydów” (Arthur Whitefield Spalding, „Origin and History of Seventh-Day Adventists,” Volume 1, Washington, DC, Review and Herald, 1961). Brytyjski filantrop Moses Montefiore w połowie XIX w. w znacznym stopniu pomógł cierpiącym Żydom w Palestynie stworzyć społeczności i w tym czasie zezwolono mu na zakup ziemi dla żydowskich osadników w Jaffie, Tyberiadzie i Safedzie. Nie był to jednak jeszcze czas na to, aby Żydzi z diaspyry tworzyli nowe gminy żydowskie.

Równie dobrze, „głos” lub „dźwięk” może być utożsamiany z siódmą trąbą (Joz. 6:15-16, 1 Tes. 4:16, R2506, trąbieniem siódmej trąby z Obj. 11:15 lub czasem je poprzedzającym).

Tak więc „drzenie”, „grzechotanie” czy „trzęsienie ziemi” może odnosić się do losów narodu rządzącego wówczas Palestyną, Imperium Osmańskiego (które rządziło od 1517 roku – tego samego, w którym rozpoczęła się reformacja) – czyli Turków.

Seria Osmańskich Porażek

Tzw. „długi kryzys” (1873-1890) rozpoczął się od paniki giełdowej 29 maja 1873 r. w Wiedniu, a następnie 20 września w Nowym Jorku (1 dzień miesiąca Tiszri, Święto Trąbienia, przypadał tego roku na 22 września). Up-

rawy rolne na Półwyspie Bałkańskim, założone jesienią 1874 roku, przyniosły bardzo słabe zbiory na wiosnę 1875 roku. Mimo tego, muzułmańscy władcy żądali bardzo wysokich podatków od chrześcijańskich rolników, co doprowadziło do wybuchu powstania w Hercegowinie w połowie 1875 r. Bunt ten został brutalnie stłumiony. Ostatecznie Imperium Osmańskie ogłosiło upadłość w październiku 1875 roku i odmówiło spłaty długów wobec europejskich narodów chrześcijańskich. Wielka Brytania, której premierem był wówczas Disraeli, została jedynym europejskim sojusznikiem Osmanów.

W 1876 roku Serbia i Czarnogóra wypowiedziały wojnę Imperium Osmańskiemu. To powstanie również zostało brutalnie stłumione. (W Anglii premier Disraeli zignorował „pogłoski” o brutalności Turków i stanął po ich stronie. Jego rywal, William Gladstone, był przeciwnikiem Turków). Zaniepokojona Rosja w kwietniu 1877 roku wypowiedziała wojnę Turkom i podbiła ziemie na wschód od Morza Czarnego, a do stycznia następnego roku również ziemie na zachód aż do Adrianopola. Brytyjska marynarka wojenna przyszła wówczas z pomocą Osmanom. Rosja narzuciła wtedy Osmanom traktat z San Stefano, podpisany 3 marca 1878 r. (19 lutego, według kalendarza juliańskiego), na mocy którego Rosja zdominowała Bałkany. Traktat ten, dający Rosji dominację na Bałkanach, był nie do przyjęcia dla reszty Europy, dlatego też w Berlinie zwołano Kongres Narodów w celu jego zmiany (od 13 czerwca do 13 lipca, któremu ton nadawał Otto von Bismarck).

Abdül Aziz był sułtanem Imperium Osmańskiego od 1861 r. do czasu jak został obalony w maju 1876 roku. Następnie wstąpił na tron jego bardziej wykształcony siostrzeniec, Murad V, lecz doznał załamania nerwowego i w ciągu trzech miesięcy został obalony. Abdül Hamid II został sułtanem 31 sierpnia i panował aż do 1909 roku, kiedy to został zdetronizowany. Niektórzy europejscy Żydzi, na czele z Yehosua Stampferem, kupili w 1876 r. część ziemi w dolinie Achor, ale Abdül Hamid II anulował ten zakup i zakazał im osiedlania się tam.

Disraeli zwycięża

W 1878 roku, gdy Imperium Osmańskie militarnie i finansowo znajdowało się nad przepaścią, Disraeli namówił Abdüla Hamida II, by odtąd zezwolił każdemu na zakup i posiadanie ziemi w Palestynie. 30 lipca grupa Stampfera kupiła od chrześcijańskich właścicieli działkę na wschód od Tel Awiwu w dolinie rzeki Jarkon i nazwała ją Petach Tikwa (a dokładniej Petach Tiqvah; co oznacza „Brama Nadziei”). Abdül Hamid II wiedział, że ziemia ta jest złej jakości i dlatego zezwolił na jej zakup. Przeświadczenie Stampfera wkrótce się potwierdziło. Żydzi wschodnioeuropejscy opuścili Jerozolimę pod koniec października i 3 listopada 1878 r. przybyli do Pe-

tach Tikwa. W 1880 roku zakupiono więcej ziemi, ale w latach 1880-1881 wielu żydowskich osadników zmarło na skutek malarii, a reszta została zmuszona do opuszczenia tego miejsca. Jednakże wtedy baron Edmond de Rothschild wysłał fundusze na osuszenie tamtejszych bagien i Petach Tikwa zostało ponownie zasiedlone w 1883 roku. (Dziś, z populacją około 236.000 mieszkańców, jest to piąte co do wielkości miasto w Izraelu).

Od tego czasu każdego roku kupowano i zakładano od jednego do trzech nowych osiedli w Palestynie. Do kwietnia 1942 roku zakupiono wiele gruntów wzdłuż wybrzeża Morza Śródziemnego od Jaffy/Tel Awiwu do Hajfy i Akry, następnie wzdłuż Równiny Esdraelon i Doliny Jezreel, następnie na północ w Dolinie Jordanu do około 10 km za wodami Merom (Martin Gilbert, „Jewish History Atlas”, NY, Macmillan, 1969, strona 94).

Za kulisami

Z perspektywy czasu ocenia się, że Imperium Osmańskie osiągnęło szczyt swoich wpływów w okresie wczesnej reformacji, a po nieudanej próbie zdobycia Wiednia (1529 i ponownie 1683), jego stan zaczął się pogarszać. Od XV wieku jego stolicą był Konstantynopol (nieformalnie nazywany Stambułem), leżący po europejskiej stronie cieśniny Bosfor (Turcy, którzy rządili Imperium Osmańskim, są narodem kaukaskim (hebr. Togarmah [gr. Thorgama] w 1 Mojż. 10:3, i Thergama w Ez. 38:6, od którego otrzymujemy słowo „Turek”). Jednak w XIX wieku państwo to zaczęło nazywać „chorym człowiekiem Europy” (termin ukuty przez cara Mikołaja I), który pod względem ekonomicznym nie był w stanie funkcjonować o własnych siłach.

Osmanowie zrażali do siebie swoich rosyjskich i germańskich sąsiadów islamską polityką „niepodejmowania negocjacji z niewiernymi”. Bankructwo Osmanów w 1875 r. zraziło do nich resztę kontynentalnej Europy. Bałkańskie „wstrząsy”, wywołane ruchami niepodległościowymi, które miały miejsce zaledwie sto mil od Osmańskiej stolicy, sprawiły, że Osmanowie potrzebowali pomocy. Potrzebowali oni brytyjskiego wsparcia (wojskowego i finansowego), podczas gdy Wielka Brytania potrzebowała ich, aby Kanał Sueski pozostał otwarty dla Imperium Brytyjskiego. Z tego względu sułtan nie mógł pozwolić sobie na zignorowanie stanowiska Disraeliego w sprawie Żydów i Palestyny.

William Ewart Gladstone (1809-1898) był czterokrotnie brytyjskim premierem (jako Wig, czyli liberał) – w latach: 1868-1874, 1880-1885, 1886 i 1892-1894. Jego wielki rywal – Benjamin Disraeli, Torys lub Konserwatysta, był premierem dwukrotnie – w latach: 1868 i 1874-1880. Królowa Wiktoria gardziła Gladstone’em i faworyzowała Disraeliego. Disraeli doprowadził do koronacji Wiktorii na „Cesarzową Indii” 5 maja 1876 roku, a

ona nagrodziła go nadając mu tytuł 1. hrabiego Beaconsfield.

Kiedy Gladstone wrócił do władzy w 1880 roku (a Disraeli zmarł w 1881 roku), stosunki brytyjskie z autokratycznym Abdülem Hamidem II znacznie się pogorszyły. Sułtan zakazał rosyjskim Żydom emigracji do Palestyny (28 kwietnia 1882 r.). W tym samym roku powstały jednak nowe społeczności: Riszon le-Cijjon i Samaria, podczas gdy Petach Tikwa i Rosz Pina (dawniej Gei Oni) zostały przesiedlone. W latach 1908 i 1909 Młodoturcy, którzy sprzyjali Żydom, zbuntowali się i obalili sułtana Abdüla Hamida II.

Późniejszy głos

Po upływie czterech wieków osmański sprzeciw wobec powrotu Żydów do Ziemi Obiecanej doprowadził do upadku Imperium Osmańskiego. W przeciwieństwie do tego, brytyjska przychylność dla powrotu, włączając w to Deklarację Balfoura, postulującą założenie żydowskiej ojczyzny w Palestynie, została nagrodzona zwycięstwem w I Wojnie Światowej. Później Brytyjczycy nie byli już tak przychylni Żydom i słońce zaszło nad ich imperium [autor nawiązuje w ten sposób do określenia używanego w XIX wieku w stosunku do imperium brytyjskiego. Imperium, nad którym nigdy nie zachodzi słońce to takie, które ma tak rozległe terytorium, że zawsze znajdzie się taka jego część, gdzie trwa dzień – przyp. tłum.]. Po pogromach Żydów w latach 1881-1884 i 1902-1906, carska Rosja została obalona przez komunistów w 1917 roku. Adolf Hitler stopniowo stawał się coraz bardziej okrutny wobec Żydów i jego Trzecia Rzesza przetrwała zaledwie dwanaście lat (znacznie krócej niż zapowiadane tysiąc lat). Być może te zdarzenia należałoby uznać za związane ze zbliżaniem się kości do siebie głos pośród narodów, o którym prorokował Ezechiel.

Czysty język?

Żydowscy imigranci do Palestyny mówili wieloma różnymi językami: arabskim, ladino (hebrajski dialekt języka hiszpańskiego), jidysz (hebrajski dialekt języka niemieckiego), gruzińskim (kartwelskim) i innymi. Eliezer ben Jehuda przybył z Litwy w 1881 roku. W domu mówił tylko po hebrajsku i m.in. rozpoczął komponowanie 17-tomowego słownika hebrajskiego (który po jego śmierci w 1922 roku został uzupełniony przez jego rodzinę). Intencją Eliezera ben Jehudy było uczynienie z języka hebrajskiego wspólnego języka Żydów w Palestynie. Wielka Brytania, tuż przed otrzymaniem 29 listopada 1922 r. mandatu Ligi Narodów nad Palestyną, uznała hebrajski za wspólny język Żydów w tym regionie.

Herzl i Kongresy Syjonistyczne

Theodor Herzl był dziennikarzem, który relacjonował proces Dreyfusa w Paryżu w 1894 roku (Alfred Dreyfus był żydowskim kapitanem we francuskiej armii, który został oskarżony o zdradę na rzecz Niemiec, a następnie uznany za winnego w grudniu 1894 roku i ukarany dożywotnim więzieniem. W wyniku tej sprawy społeczeństwo francuskie mocno się podzieliło. Niektórzy spośród tych, co później znaleźli dowody niewinności Dreyfusa, zostali oskarżeni i skazani. Następnie odkryto, że major Ferdinand Walsin-Esterhazy był autorem dokumentów obciążających Dreyfusa, a major Hubert Joseph Henry preparował nowe dokumenty a tuszował inne. W sądzie wojennym Esterhazy został uniewinniony, najwyraźniej na polecenie Ministerstwa Wojny. W związku z tymi doniesieniami doszło do zamieszek. Major Henry przyznał się do swoich fałszerstw i popełnił samobójstwo w sierpniu 1898 roku. Esterhazy uciekł do Belgii, a potem do Londynu. Dreyfus został sprowadzony z kolonii karnej na Wyspie Diabelskiej, aby stanąć przed nowym sądem wojennym od 7 sierpnia do 9 września 1899 roku. Został uznany za winnego, ale następnie ulaskawiony przez prezydenta Francji. W lipcu 1906 roku sąd cywilny uchylił wszystkie wcześniejsze wyroki, a 22 lipca Dreyfus został przywrócony do służby i awansował na stopień majora. (Armia publicznie przyznała, że jest niewinny dopiero w 1995 roku!) www.britannica.com/biography/Alfred-Dreyfus. Sprawa Dreyfusa przekonała Herzla i innych, że asymilacja Żydów w społeczeństwach europejskich nie jest możliwa i konieczne jest utworzenie państwa żydowskiego w Palestynie.). W następnym roku Herzl opublikował „Państwo żydowskie”, opowiadając się za osiedleniem się narodu żydowskiego w Palestynie. Wraz z Maxem Nordauem i innymi zorganizował I Kongres Syjonistyczny w Bazylei w dniach 29-31 sierpnia 1897 r., który odbywał się corocznie do 1901 r., a następnie co dwa lata do 1913 r., po czym nastąpiła przerwa spowodowana I wojną światową. Kongres spotkał się ponownie w 1920 r., następnie co dwa lata od 1923 do 1939 r., a po raz 22. w Bazylei w Szwajcarii w grudniu 1946 r.

Alija

Pierwsza „alijska” (tj. wznoszenie się ku górze, jak do Jerozolimy [Jerozolima znajduje się na wzniesieniu, dlatego pielgrzymowanie do tego miasta oznaczało dla Żydów „wznoszenie się” zarówno sensie dosłownym jak i duchowym – przyp. tłum.]), której impuls dały pogromy w Cesarstwie Rosyjskim, sprowadziła rolników żydowskich w latach 1882-1903. W drugiej (1904-1914) i trzeciej (1919-1923) alii sprowadzono Żydów, którzy wzmocnili potencjał obronny. Czwarta alijska (1924-1929), podsycana nastrojami antyżydowskimi w Polsce i okolicach, przyczyniła się do rozwoju drobnego biznesu i

przemysłu lekkiego. Piąta alija (1929-1939), napędzana przez rozwój nazizmu, przyciągnęła ludzi wykształconych. Początkowo, zanim rozpoczął się Holokaust, Hitler zorganizował wywóz 50.000 Żydów do Palestyny.

Holokaust zdziesiątkował ludność żydowską w Europie Środkowej. Upadek Związku Radzieckiego umożliwił większości Żydów z Europy Wschodniej emigrację do Izraela. Pozostałe skupiska diaspory żydowskiej znajdują się na Zachodzie, przede wszystkim w USA (której liczebność jest porównywalna z liczbą ludności żydowskiej w Izraelu), Kanadzie, Francji, Wielkiej Brytanii i Argentynie. Czekamy, aż ujrzemy wydarzenia geopolityczne, które spowodują powrót Żydów z Zachodu do Izraela.

Najlepsze obecnie szacunki wskazują, że z prawie 15 milionów Żydów na świecie, 6.668.000 jest w Izraelu, 6-7 milionów w USA, 456.000 we Francji, 390.000 w Kanadzie, 289.500 w Wielkiej Brytanii, 180.500 w Argentynie, 176.000 w Rosji, 116.500 w Niemczech, 113.200 w Australii i 93.800 w Brazylii (www.jewishvirtuallibrary.org/jewish-population-of-the-world).

Proroctwa Zachariasza

Dlaczego, po ponad stu latach, Izrael wciąż jeszcze nie wrócił do swojej ziemi? (Znajduje się tam około 45%

całkowitej populacji Żydów.) Być może Zach. 12:7 sugeruje odpowiedź: „Najpierw wyratuje Pan namioty Judy, aby chwała domu Dawida i chwała mieszkańców Jeruzalemu nie przewyższała Judy”. Przechodnie Wieku Ewangelii, wierny Kościół, mają być dopełnieni w pierwszej kolejności, aby stać się kapłaństwem, które uratuje cielesny Izrael. „W owym dniu uczynię z Jeruzalemu ciężki kamień dla wszystkich ludów. Każdy, kto go będzie podnosił, ciężko się zrani, gdy zbiorą się przeciwko niemu wszystkie narody ziemi” (Zach. 12:3 i Joel 3:16-17).

Notatka historyczna o kongresach syjonistycznych

Pierwszy Kongres Syjonistyczny odbył się w dniach 29-31 sierpnia 1897 roku w Bazylei. Następnie odbyło się dwadzieścia jeden kolejnych: 1898, 1899 - Bazylea, 1900 - Londyn, 1901, 1903, 1905 - Bazylea, 1907 - Haga, 1909 - Hamburg, 1911 - Bazylea, 1913 - Wiedeń, 1920 - Londyn, 1923 - Karlowe Wary (Czechosłowacja), 1925 - Wiedeń, 1927 - Bazylea, 1929 - Zurych, 1931 - Bazylea, 1935 - Lucerna, sierpień 1937 - Zurych, sierpień 1939 - Genewa, grudzień 1946 - Bazylea. Kongres z 1903 r. odmówił osiedlenia się w Ugandzie, w Afryce. Herzl zmarł 3 lipca 1904 r.

James Parkinson